

Posudek vedoucí práce na bakalářskou práci Pavly Aubrechtové

Diagnostika struktury pregramotnostních dovedností s využitím online nástrojů vzdálené komunikace

Předkládané práce se zabývá problematikou transformace psychodiagnostických testů užívaných tradičně ve formátu tužka-papír, v tzv. „prezenční“ formě, do formátu vhodného pro uplatnění v prostředí, která umožňují realizaci tzv. vzdálené komunikace. Zvolené téma považuji za relevantní, ocenila jsem, že předkládaná práce navazuje na již dříve zpracovanou bakalářskou práci k tématu na FHS UK (Klápová 2021). Práce je zpracována na podkladě šetření realizovaného v předškolních zařízeních, ve vybrané mateřské škole.

Kolegyně Aubrechtová se věnovala realizaci projektu bakalářské práce se zájmem a viděno očima vedoucí práce musím ocenit její úsilí a nasazení ve výzkumném terénu. Proces přípravy sběru dat i jeho realizace v provedeném výzkumu považuji za organizačně i časově značně náročný a to zejména s ohledem na potřebu vstupovat do reálného prostředí mateřských škol a získávat výzkumná data cestou individuální administrace psychodiagnostických testů. V rámci přípravy k realizaci projektu se tak musela kolegyně seznámit nejen s vybraným souborem psychodiagnostických testů, ale i s řadou principů, které administrace psychodiagnostických testů předpokládá a které nejsou součástí běžné přípravy v bc. studiu humanitní vzdělanosti. Spolupráci s kolegyní Aubrechtovou na realizaci provedeného výzkumu tak považuji za velmi dobrou.

Předkládaná práce je členěna do dvou oddílů, teoretické a empirické části. V teoretické části konstruuje autorka obraz kognitivně–jazykových předpokladů pro vývoj gramotnostních dovedností. Opírá se o specifický okruh odborné literatury k tématu rozvoje gramotnosti, o tzv. psycholingvisticky orientované studie. Jistě by stálo za to čtenáře na tento fakt upozornit explicitně a tím komunikovat, že si autorka uvědomuje fakt, že pracuje v rámci výrazně zúženého teoretického pole. Sevřenost zdrojových materiálů se pak projevuje i v procentním (14%) vyjádření míry shody předkládané práce s již odevzdanými texty na UK. Nosnou kapitolou teoretické části jde dle mého názoru kap. 3., kde se kolegyně věnuje otázce diagnostiky pregramotnostních dovedností, resp. cestám transformace diagnostických nástrojů pro užití v prostředí pro vzdálenou komunikaci. Této kapitole by prospěla důslednější a systematičtější rešeršní práce, snaha popsat rozsah evidence, kterou pro stávající poznání této problematiky nabízí odborné výzkumné studie. Na druhou stranu kolegyně Aubrechtová vhodně vybírá příklady, na kterých demonstruje výhody nebo specifičnost využívání psychodiagnostických nástrojů ve formátech vzdálené komunikace nebo administrace počítačem asistované.

Empirická část se věnuje popisu provedené výzkumné studie. Autorka provedla výzkumné šetření, v jehož rámci se pokusila popsat rozdíly ve dvou zvolených formátech administrace vybraného souboru psychodiagnostických testů stejné skupině dětí: formátu prezenční administrace a formátu administrace s oporou nástroje vzdálené komunikace, MS Teams. Nedílnou součástí tohoto výzkumného záměru byla i transformace testů vybrané testové baterie do podoby vhodné k užití v MS Teams. Zpracování empirické části předkládané práce

je vhodně strukturováno, popis metodologie provedeného výzkumu je proveden ve všech ustálených oblastech. Občas se ale informace patřící svým obsahem do jedné podkapitoly Metodologie, např. Výzkumný vzorek, objevují i v podkapitole jiné, např. v podkapitole Postupy a procedury pro sběr dat. V celkovém náhledu lze ale říci, že je kapitola Metodologie zpracovaná uspokojivě. Jako problematické považuji tabulky 3. a 4., v kap. Výzkumný vzorek, kde opravdu není srozumitelné, proč byla provedena deskriptivní statistika „jednotlivých dětí“ ve vzorku. Podstatné informace k deskriptivní statistice věku a strukturu výzkumného vzorku dle mého názoru uspokojivě a dostatečně popisuje tabulka 2. Za nejslabší a nejvíce problematickou součást předkládané práce považuji kapitolu 8. Výsledky výzkumu. Logika zpracování dat ve vztahu k vymezeným cílům práce i důvody, proč v rozporu se záměrem deklarovaným v úvodu práce realizovat popisnou studii a „mimo rámec“ výzkumné otázky stanovené v kap. 5. zachází s formulací “ hypotéz“ (str. -46) mi nejsou srozumitelné. Na str. 47 jsou čtenáři prezentovány tabulky, které nemají v textu potřebnou oporu a vysvětlení. Podobně je tomu i u dalších tabulek na následujících stranách kap. 8. (Tabulka 8. -13.). Nevysvětlená je v textu práce i volba použitých analytických testů (t-test), údaje z t- testu nejsou správně popsány ani vysvětlené. Celkově se zpracování klíčových analytických částí, kapitola 8. Výsledky výzkumu, jeví jako nedopracované, rozkrývající velkou nejistotu autorky v realizaci popisných i analytických kroků při zpracování dat a zřejmě i nedostatek času při zpracování této části textu.

Práci kolegyně Aubrechtové doporučuji k obhajobě. Navrhuji hodnocení na hranici mezi velmi dobře a dobře. K obhajobě prosím autorku, aby si pečlivě připravila:

- Popis provedených analytických kroků včetně jejich zdůvodnění ve vztahu k vymezeným cílům výzkumu a výzkumným otázkám.
- Přehled i zhodnocení (případně revizi) výsledků získaných uplatněním zvolených statistických testů a dobře vysvětlila jejich úlohu ve formulaci odpovědí na výzkumné otázky či cíle předkládané práce.

doc. PhDr. Gabriela Málková, Ph.D.

Praha, 27.1 2023